

Xx mei 2020

ACCOUNTANTSVERSLAG 2019

Gemeente Boekel

IBDO

Aanbiedingsbrief

Aan de raad van de gemeente Boekel
T.a.v. mevrouw M.R.P. Philipse, griffier
Postbus 99
5427 ZH BOEKEL

Eindhoven, xx mei 2020

Kenmerk: xxx

Ter informatie

De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

VORIGE PAGINA

VOLGENDE PAGINA

DASHBOARD

AANBIEDINGSBRIEF

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2019 van gemeente Boekel (hierna te noemen 'gemeente') gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2019. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de gemeente bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij hopen u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

drs. D.O. Meeuwissen RA

Inhoudsopgave

**1. DASHBOARD
ACCOUNTANTSCONTROLE**

**2. UITKOMSTEN
JAARREKENINGCONTROLE**

**3. RESULTAAT &
FINANCIËLE POSITIE**

**4. BELANGRIJKSTE
BEVINDINGEN**

BIJLAGEN

1. Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING

- ▶ De jaarrekening 2019 is getrouw en de baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2019 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen.
- ▶ De onzekerheden als gevolg van het Coronavirus zijn toereikend toegelicht.
- ▶ Jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
- ▶ De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.
- ▶ De WNT is nageleefd.
- ▶ Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage.

TOP 5-AANDACHTSPUNTEN VOOR 2020

Wij willen vanuit onze natuurlijke adviesfunctie de volgende aandachtspunten voor het komende jaar benoemen:

- ▶ **Rechtmatigheidsverantwoording**
BDO ziet de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording als een kans om de controlerende rol van de raad te versterken en te investeren in een verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering. In alle gevallen zal het jaar 2020 gebruikt moeten worden om een plan van aanpak te schrijven gericht op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording.
- ▶ **Naleving Europese aanbestedingsregels**
Verder opvolging geven aan de afwikkeling van de financiële rechtmatigheidsfout inzake de automatiseringsomgeving.

RESULTAAT 2019

(x €1.000)	2019	Begroting (na wijziging)
Saldo van baten en lasten	854	-11
Ottrekking reserves	138	126
Dotatie aan reserves	- 255	- 79
Gerealiseerd resultaat	738	36

Een uitgebreide analyse van het resultaat is opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

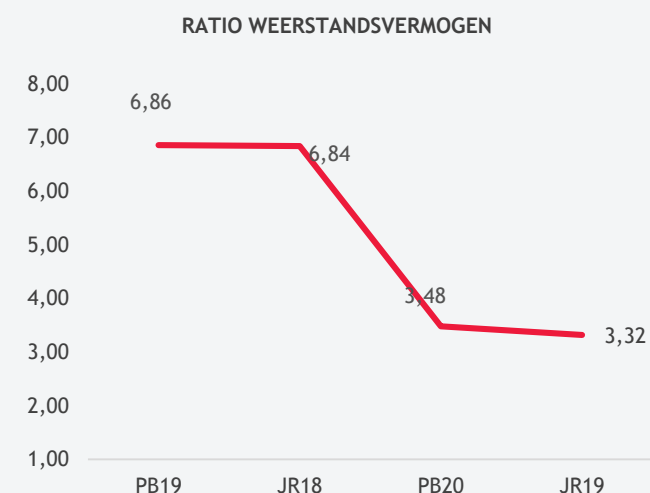
ONTWIKKELING GREX / SOCIAAL DOMEIN

- ▶ De totale boekwaarde van de grondexploitatie ultimo 2019 is circa € 5,1 miljoen (2018: € 6,3 miljoen). De uitgangspunten en schattingen zijn redelijk en de waardering is aanvaardbaar. Per saldo heeft een tussentijdse winstneming van circa € 61.000 (2018: € 155.000) plaatsgevonden. Tevens heeft per saldo een verhoging van de voorziening voor verliesgevende exploitaties van circa € 515.000 plaatsgevonden.
- ▶ Omtrent de PGB's WMO en Jeugd hebben wij een onzekerheid van circa € 75.000 ten aanzien van de prestatielevering van de zorg geconstateerd. Bij de WMO bedraagt dit circa € 21.000 en bij de Jeugd bedraagt dit circa € 54.000.
- ▶ Omtrent de ZIN WMO en Jeugd hebben wij een onzekerheid van circa € 144.000 ten aanzien van de prestatielevering van de zorg geconstateerd. Bij de WMO bedraagt dit circa € 57.000 en bij de Jeugd bedraagt dit circa € 87.000.

BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

- ▶ De begrotingsoverschrijdingen op de programma's A en F tellen niet mee in het accountantsoordeel. In de jaarrekening 2019 zijn geen overschrijdingen van de investeringskredieten (≥ € 25.000) geconstateerd.
- ▶ Omtrent de naleving van de Europese aanbestedingsrichtlijnen hebben wij een rechtmatigheidsfout van circa € 176.000 ten aanzien van de automatiseringsomgeving geconstateerd. Dit betreffen de uitgaven in 2019 voor de hosting en het beheer van het ICT-platform. Het plan van aanpak tot een nieuwe (Europese) aanbesteding van het ICT-platform voorziet eerst in een nieuwe (Europese) aanbesteding in 2024. De technische en economische levensduur van het huidige ICT-platform loopt tot 2025.

UW RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

- 2.1 De jaarrekening is getrouw & rechtmatig
- 2.2 Rechtmatigheid van de jaarrekening
- 2.3 Coronavirus en de jaarrekening 2019
- 2.4 Aandachtspunten voor 2020

2.1 De jaarrekening is getrouw

De jaarrekening
2019 is getrouw

Wij hebben bij de jaarrekening 2019 van de gemeente Boekel een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid. Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva per 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang welke door de gemeente zijn gecorrigeerd. Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle tevens resterende controleverschillen geconstateerd ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 25.000 rapporteren alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Getrouwheid			
Sociaal domein - PGB Wmo en Jeugd		75	§ 4.2
Sociaal domein - Wmo ZIN		57	§ 4.2
Sociaal domein - Jeugd ZIN		87	§ 4.2
Totaal	0	219	

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de getrouwheid. De goedkeuringstolerantie bedraagt € 311.840 voor fouten en € 935.520 voor onzekerheden.

2.2 Rechtmatigheid van de jaarrekening

De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2019 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen

Naast de gecorrigeerde en ongecorrigeerde controleverschillen in het kader van de getrouwheid van de jaarrekening zijn de volgende controleverschillen ten aanzien van het aspect rechtmatigheid geconstateerd. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 25.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Rechtmatigheid			
Sociaal domein - PGB Wmo en Jeugd		75	§ 4.2
Sociaal domein - Wmo ZIN		57	§ 4.2
Sociaal domein - Jeugd ZIN		87	§ 4.2
Aanbestedingsrechtmatigheid	176		§ 2.4
Totaal	176	219	

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de rechtmatigheid. De goedkeuringstolerantie bedraagt € 311.840 voor fouten en € 935.520 voor onzekerheden.

De onzekerheden als gevolg van het Coronavirus zijn toereikend toegelicht

Coronavirus en de jaarrekening 2019

De situatie en ontwikkelingen rond het Coronavirus veranderen per dag. De lange termijn impact op de maatschappij en economie zijn hoogst onzeker. Tijdens de controle hebben wij aandacht besteed aan de impact van het Coronavirus op de gemeente Boekel. Daarbij gaan wij uit van de aanwijzingen van onze beroepsorganisatie (NBA) en de Commissie BBV die breed in de sector moeten worden toegepast. Hierover hebben wij overleg gevoerd met de organisatie en het college.

De uitbraak van het Coronavirus wordt gezien als een gebeurtenis na balansdatum, aangezien de uitbraak van dit virus pas in de loop van januari 2020 van wezenlijke omvang werd. Voor de jaarrekening 2019 houdt dit in dat, in lijn met de verslaggevingsrichtlijnen hieromtrent, een toelichting rondom (de impact van) het Coronavirus is opgenomen in de toelichting op de balans (paragraaf 4.9 'gebeurtenissen na balansdatum'; pagina 17). Daarnaast is in het jaarverslag een beschrijving opgenomen van de belangrijkste risico's en onzekerheden in paragraaf 3.3 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' (pagina 36). Het college maakt daarin de inschatting dat er geen sprake is van een risico op de continuïteit van de gemeente Boekel.

Als onderdeel van onze controlewerkzaamheden hebben wij de aanvaardbaarheid en toereikendheid van deze toelichtingen beoordeeld.

Coronavirus en onze controleverklaring

Op basis van onze controlestandaarden (COS 706) bestaat de mogelijkheid om de gebruikers van de jaarrekening middels een onverplicht toelichtende paragraaf in onze controleverklaring (ofwel een paragraaf ter benadrukking van aangelegenheden) te wijzen op informatie in de jaarrekening die relevant is voor het begrip van de gebruikers. Wij hebben dat dit jaar gedaan omdat sprake is van een grote ramp die enorme effecten gaat hebben op de financiële positie van de gemeenten. Wij zullen in deze paragraaf benadrukken dat de lezer kennis moet nemen van de mogelijke gevolgen van de Coronacrisis voor de gemeente en verwijzen naar de bovengenoemde toelichtingen in de jaarrekening en het jaarverslag.

Zoals hierboven genoemd, is het onduidelijk wat voor de langere termijn de gevolgen zijn van het Coronavirus. Wij onderhouden graag contact met u in de tussentijd.

Toelichtende paragraaf in de controleverklaring (COS 706)

Inleiding

Wij willen vanuit onze natuurlijke adviesfunctie de volgende aandachtspunten voor het komende jaar benoemen.

Rechtmatigheidsverantwoording

BDO ziet de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording als een kans om de controlerende rol van de raad te versterken en te investeren in een verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering. In alle gevallen zal het jaar 2020 gebruikt moeten worden om een plan van aanpak te schrijven gericht op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Hiervoor moeten de volgende stappen worden gezet:

1. Informeren en afstemmen van deze ontwikkeling met het bestuur en organisatie
2. Opstellen business case 'rechtmatigheidsverantwoording'
3. Vormen projectteam en opstellen plan van aanpak
4. Uitvoering en implementatie
5. Afgeven rechtmatigheidsverantwoording
6. Evaluatie business case

Volledigheidshalve melden wij dat wij in paragraaf 4.1 nader ingaan op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording.

Naleving Europese aanbestedingsregels

Uit de controle blijkt dat de naleving van de Europese aanbestedingsrichtlijnen een complex onderwerp is en ieder jaar de nodige aandacht, capaciteit en kennis vergt van de organisatie. Aandachtspunt blijven de aanbestedingen rondom de automatiseringsomgeving. De dienstverlening inzake de hosting en het beheer van het ICT-platform is niet Europees aanbesteed. De uitgaven in 2019 bedragen circa € 176.000 en liggen boven het EU-drempelbedrag voor diensten over een 4-jaars periode. Door de ICT-medewerkers is een plan van aanpak tot een nieuwe (Europese) aanbesteding opgesteld. Een (Europese) aanbesteding van het ICT-platform wordt eerst voorzien in het jaar 2024 daar de economische en technische levensduur van het huidige platform tot het jaar 2025 loopt. De uitgaven in 2019 zijn als rechtmatigheidsfout meegewogen in ons oordeel.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat 2019

3.2 Uw financiële positie vergeleken

3.1 Resultaat 2019

Resultaat 2019
ten opzichte van de
gewijzigde begroting

Het resultaat van de gemeente Boekel over het jaar 2019 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 702.000 voordelig. In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

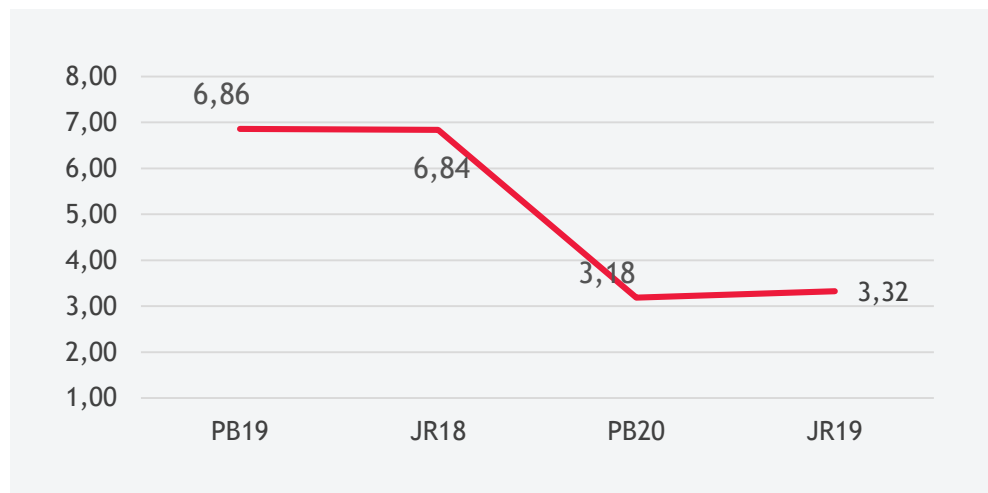
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (x 1.000)	2019	BEGROTING NA WIJZIGINGEN	VERSCHIL
Saldo van baten en lasten	854	- 11	865
Dotatie aan reserves	- 255	- 79	- 176
Onttrekking aan reserves	138	126	12
Resultaat	738	36	702

Belangrijkste
afwijkingen in het
resultaat 2019

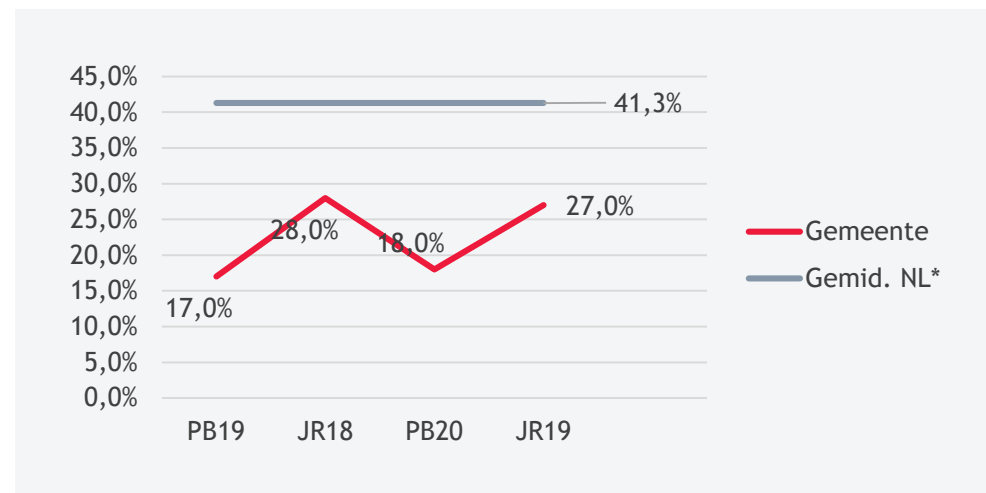
Deze voordelen zijn op diverse programma's gerealiseerd. Voor een nader gedetailleerd inzicht van de gerealiseerde afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijzigingen en de verklarende toelichting hierop verwijzen wij u voorts naar de toelichtingen per programma, zoals opgenomen in hoofdstuk 2 als onderdeel van de programmaverantwoording. Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces.

3.2 Uw financiële positie vergeleken (1/3)

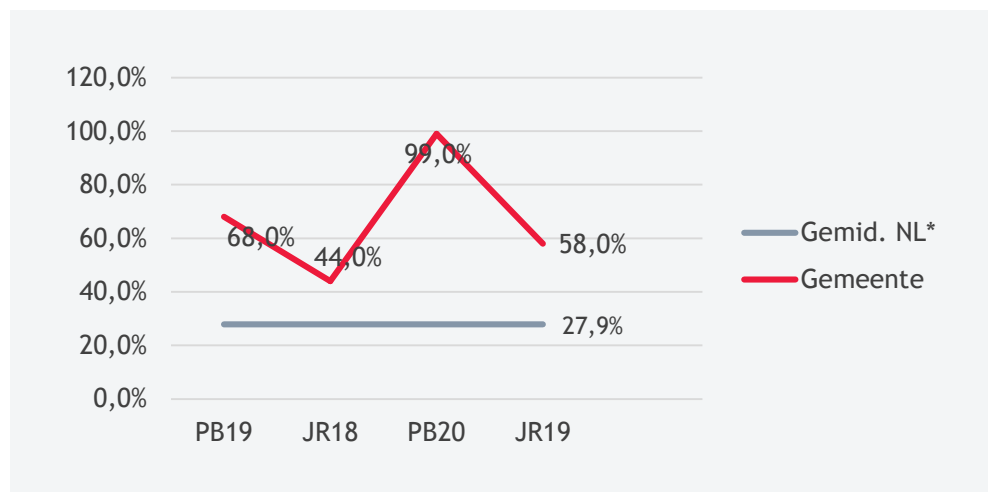
RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

SOLVABILITEITSRATIO

NETTO SCHULDQUOTE

RATIO GRONDEXPLOITATIE

* De bron voor de gemiddelden NL betreft het gemiddelde over 2018 voor gemeenten in de categorie 10.000 - 20.000. Data gebaseerd op BDO Benchmark Gemeenten.

3.2 Uw financiële positie vergeleken (2/3)

Kengetallen moeten in relatie tot elkaar worden gezien

Signaleringswaarden GTK 2020

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling) uw financiële positie mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Signaleringswaarden volgens het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 (GTK 2020)

Vanuit hun taak als financieel toezichthouder hebben de twaalf provincies een gemeenschappelijk financieel toezichtkader opgesteld dat vanaf begrotingsjaar 2021 gaat gelden. In het GTK 2020 zijn signaleringswaarden opgenomen voor de financiële kengetallen zoals opgenomen in het jaarverslag van de gemeente.

Weerstandsratio	Betekenis
≥ 2.0	Uitstekend
$1.4 < 2.0$	Ruim voldoende
$1.0 < 1.4$	Voldoende
$0.8 < 1.0$	Matig
$0.6 < 0.8$	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

Waarderingcijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	$< 90\%$	90% - 130%	$> 130\%$
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	$< 90\%$	90% - 130%	$> 130\%$
Solvabiliteitsratio	$> 50\%$	20% - 50%	$< 20\%$
Grondexploitatie	$< 20\%$	20% - 35%	$> 35\%$
Structurele exploitatieruimte	$> 0\%$	0%	$< 0\%$
Belastingcapaciteit	$< 95\%$	95% - 105%	$> 105\%$

Uw weerstands-
vermogen is
uitstekend, echter
daalt al enige jaren
fors

Solvabiliteit: neutraal

Netto schuldquote:
minst risicovol

Financieel risico
als gevolg van de
grondexploitatie
daalt

Weerstandsvermogen gemeente Boekel is ruim voldoende

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf circa € 8 miljoen (2018: € 13,5 miljoen). In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. De gemeente Boekel heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld, bepaald op € 2,4 miljoen (2018: circa € 2 miljoen). Het weerstandsvermogen van de gemeente Boekel is volgens het GTK2020 uitstekend te noemen, echter daalt deze ratio al enige jaren fors.

Solvabiliteit en netto-schuldquote

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2019 27% (2018: 28%). Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de gemeente Boekel in staat is aan haar verplichtingen op lange termijn te voldoen. De solvabiliteitsratio ligt tussen de 20% - 50% grens en valt volgens de GTK2020 in de categorie 'neutraal'.

De netto schuldquote bedraagt 58% (2018: 44%). De netto-schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden. Dit kengetal valt volgens de GTK2020 in de categorie 'minst risicovol'.

Zowel de solvabiliteit als de netto-schuldquote laten een minder positief beeld zien ten opzichte van vergelijkbare gemeenten (grijze lijn op pagina 13).

Ratio grondexploitatie

Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, hoe beter. De ratio grondexploitatie van de gemeente Boekel is 16% ultimo 2019 (2018: 13%). De ratio grondexploitatie < 20% is het minst risicovol te noemen volgens het GTK2020.

4. Belangrijkste bevindingen

- 4.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording
- 4.2 Sociaal domein uitgelicht
- 4.3 Ontwikkeling grondexploitaties
- 4.4 BBV, WNT en SiSa
- 4.5 Begrotingsrechtmatigheid

Boardletter 2019

Interne beheersing en onze aanpak voor 2020

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze boardletter d.d. 6 februari 2020. Samenvattend hebben wij geconstateerd dat uw organisatie de belangrijkste onderwerpen vanuit de bedrijfsvoering op de agenda heeft staan, hieraan voldoende aandacht besteed en daarbij alert inspeelt op de externe en interne ontwikkelingen.

Invoering
rechtmatigheids-
verantwoording 2021

Invoering rechtmatigheidsverantwoording door het college met ingang van 2021

Met ingang van 2021 moet het college van burgemeester en wethouders zelf een rechtmatigheidsverantwoording afgeven bij de jaarrekening. Dit heeft aanzienlijke gevolgen voor de (interne) beheersing van de gemeentelijke organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Een uitdaging maar naar onze mening ook een kans voor gemeenten.

Notitie commissie BBV
en BADO (verwacht)

Uit de notitie van de commissie BBV blijkt dat er een standaard model van de verklaring komt, rechtmatigheid wordt beperkt tot drie rechtmatigheidsaspecten, de raad de tolerantiegrenzen kan bepalen (tot 3%) en bevindingen moeten worden opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering. De commissie BADO komt naar verwachting ook nog met een nadere uitwerking en toelichting.

Invoering naar onze
mening een kans

BDO ziet de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording als een kans om de controlerende rol van de raad te versterken en te investeren in een verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering. Het gaat daarbij om fundamentele vragen als:

- Op welke onderwerpen en met welke diepgang wilt u als gemeenteraad kaders stellen en controleren?
- In hoeverre werkt het college rechtmatig en/of is het college in control?
- In hoeverre is uw bedrijfsvoering, interne controle en IT beheer op orde en wat is ervoor nodig om daar te komen?
- En misschien wel de moeilijkste vraag van allemaal: wat zijn uw ambities en is uw huidige organisatie in staat is om aan die doelen en verwachtingen te voldoen?

Drie varianten:

1. Minimale
2. Ambitie
3. ICS

In onze visie zijn er drie varianten waar u als gemeente naar kunt streven:

1. De minimale variant van de rechtmatigheidsverantwoording

In deze variant zorgt het college (in afstemming met raad en accountant) voor een interne beheersing specifiek gericht op de rechtmatigheidsverantwoording. Dat betekent dat de interne controles zodanig systeem- of gegevensgericht gepland worden, dat het college tot een gedegen onderbouwd oordeel kan komen over de rechtmatigheid. De aanpak wordt vastgelegd in het interne controleplan en vanwege de relatie met de controle van de getrouwheid afgestemd met de accountant.

2. De ambitie variant

In deze variant gaat de gemeente een stapje verder en gebruikt de rechtmatigheidsverantwoording als impuls om de bedrijfsvoering te verbeteren. Middels een plan van aanpak wordt uitgewerkt wat de ambitie van de gemeente is ten aanzien van de AO/IB (systeemgericht), IT-beheer en VIC. Daarbij wordt de gehele organisatie betrokken, bijvoorbeeld middels het zogenaamde 'Three Lines of Defence'-model, zodat ook de verantwoordelijke managers in de 1^e en 2^e lijn mede verantwoordelijk worden voor het rechtmatigheidsbeheer. Om dit ook in de organisatie vorm te geven, zal meer tijd vragen.

3. De in control statement

Deze variant gaat nog weer een stap verder. In dit geval verklaart het college niet alleen getrouw / rechtmatig te hebben gewerkt, maar ook dat het systeem van interne beheersing en risicomanagement toereikend is om de risico's te beheersen, ofwel dat de organisatie 'in control' is. Hiervoor moet een specifiek normenkader worden afgesproken, dat verder kan gaan dan alleen interne procedures (compliance) maar ook kan gaan over de beheersmaatregelen ten aanzien van operationele en strategische doelen. In dit normenkader zouden bijvoorbeeld ook de activiteiten op het gebied van het sociaal domein kunnen worden opgenomen of prestaties ten aanzien van duurzaamheid (afhankelijk van de behoefte van het college en de raad).

Varianten 1 en 2 meest reëel

Advies: opstellen Business Case en plan van aanpak

Invoering rechtmatigheidsverantwoording door het college met ingang van 2021 (vervolg)

Kijkend naar deze drie varianten zal de eerste variant voor 2020 al de nodige inspanning kosten. De tweede variant is wat ons betreft op langere termijn te adviseren, omdat dit een goede impuls kan zijn voor de bedrijfsvoering. Rechtmatigheid is immers ook de verantwoordelijkheid van de gehele organisatie en niet alleen het probleem van de IC-afdeling of controllers. De derde variant zal naar onze inschatting, zeker op korte termijn, voor veel gemeenten meer tijd vergen.

In alle gevallen zal het jaar 2020 gebruikt moeten worden om een plan van aanpak te schrijven gericht op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Hiervoor moeten de volgende stappen worden gezet:

1. Informeren en afstemmen van deze ontwikkeling met raad, college en organisatie
2. Opstellen business case 'rechtmatigheidsverantwoording'
3. Vormen projectteam en opstellen plan van aanpak
4. Uitvoering en implementatie
5. Afgeven rechtmatigheidsverantwoording
6. Evaluatie business case

Wij zijn graag bereid met u van gedachten te wisselen over de verdere uitwerking hiervan.

4.2 Sociaal domein uitgelicht (1/3)

Sociaal domein 2019
bedragen circa
€ 3,2 miljoen

Fout pgb mede
gebaseerd op
projectiebrieven

Rechtmatigheids- en
getrouwheidsfouten
pgb kleiner dan
rapporteringstolerantie

Onzekerheden pgb
geraamd op € 75.000

Sociaal domein in de jaarrekening

De lasten van de gemeente Boekel met betrekking tot het sociaal domein bedragen over 2019 circa € 3,2 miljoen. In hoofdlijnen zijn deze lasten als volgt opgebouwd:

ONDERDEEL	2019	2018
Wmo ZIN	€ 1,4 miljoen	€ 1,0 miljoen
Jeugd ZIN	€ 1,5 miljoen	€ 1,3 miljoen
PGB	€ 0,3 miljoen	€ 0,4 miljoen
Totaal	€ 3,2 miljoen	€ 2,7 miljoen

Geraamde fout in de persoonsgebonden budgetten

De SVB controleert zorgovereenkomsten, toetst facturen en declaraties en betaalt uit aan zorgverleners of andere instellingen. Uw gemeente verstrekt de beschikkingen pgb en is verantwoordelijk voor een adequate cliëntregistratie en het vaststellen van de prestatielevering. Uit de accountantscontrole 2019 bij de SVB blijkt dat landelijk sprake is van een oordeel met beperking. Ten aanzien van de rechtmatigheidsfouten zijn de foutpercentages opgenomen in de gemeente specifieke projectiebrieven. Voor gemeente Boekel zijn de percentages voor rechtmatigheidsfouten en voor getrouwheidsfouten voor zowel de Wmo als Jeugdzorg opgenomen in onderstaande tabel:

PGB PER CATEGORIE	FINANCIËLE RECHTMATIGHEIDSFOUT	FINANCIËLE GETROUWHEIDSFOUT
Wmo	1,21%	1,41%
Jeugd	2,17%	1,45%

De financiële rechtmatigheidsfouten gelden specifiek voor gemeente Boekel. Voor de getrouwheidsfouten geldt dat deze gelijk zijn voor alle gemeenten in Nederland. De financiële rechtmatigheidsfouten en getrouwheidsfouten zijn kleiner dan de rapporteringstolerantie van € 25.000.

De SVB toetst niet op de prestatielevering van de zorg. Hierdoor is er sprake van een onzekerheid. De gemeente verkrijgt echter zekerheid door intern ingerichte processen, zoals het toekenningsproces en de controles op betalingen, waardoor deze onzekerheid deels teniet wordt gedaan. Tevens verkrijgt de gemeente zekerheid vanwege de ontvangsten van het CAK. Op basis van het zekerheidspercentage dat de gemeente Boekel hierdoor verkrijgt, zijn de onzekerheden voor pgb geraamd op circa € 75.000 (voor Wmo € 21.000 en jeugd € 54.000). Wij hebben een review gedaan en kunnen steunen op de werkzaamheden van de accountant van de SVB. Daarbij concluderen wij dat de formele fouten zoals geconstateerd door de accountant van de SVB geen impact hebben op het rechtmatigheidsoordeel over de jaarrekening 2019 van uw gemeente.

Onzekerheid ten aanzien van prestatielevering

Resterende onzekerheid Wmo ZIN circa € 57.000

Resterende onzekerheid Jeugdzorg ZIN circa € 87.000

Grip op lasten Wmo en Jeugd

Wmo ZIN

De productieomvang van Wmo ZIN bij zorginstellingen bedraagt in 2019 circa € 1,4 miljoen. De toekenning van voorzieningen in het kader van Wmo ZIN vindt plaats vanuit de gemeente Boekel. De gemeente heeft derhalve zelf inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. Met betrekking tot de lasten Wmo ZIN Huishoudelijke verzorging vraagt de gemeente Boekel per zorginstelling om een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol. Voor de lasten Wmo ZIN dagbesteding en begeleiding loopt dit proces via de centrumregeling met de gemeente Oss.

Van een aantal zorginstellingen is geen controleverklaring ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Hierdoor is sprake van een onzekerheid ten aanzien van prestatielevering, zowel omtrent de getrouwheid als rechtmatigheid van deze lasten. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren en de uitkomsten van de in 2019 ontvangen controleverklaringen ramen wij het bedrag van deze resterende onzekerheid in totaliteit op € 57.000 van de € 1.101.000.

Jeugdzorg ZIN

Ten aanzien van de jeugdzorg heeft de gemeente Boekel via de gemeente 's-Hertogenbosch zorg ingekocht en instellingen gecontracteerd. Met betrekking tot de lasten van jeugdzorg ontvangt de gemeente Boekel van de gemeente 's-Hertogenbosch financiële verantwoordingen die zijn voorzien van een controleverklaring. Ook in deze variant geldt een onzekerheid omtrent de geleverde prestatie. De lasten van de jeugdzorg maatwerk, Landelijk TransitieArrangement (LTA) en overgenomen contractverplichtingen ad € 173.950 zijn niet gecontroleerd op prestatielevering. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren en de uitkomsten van de in 2019 ontvangen controleverklaringen ramen wij het bedrag van de resterende onzekerheid in totaliteit op € 87.000.

Grip op lasten Wmo en Jeugdzorg

De onzekerheden in de lasten Wmo en Jeugdzorg ten aanzien van de prestatielevering van de zorg zijn voor gemeente Boekel gedaald. Voor 2019 is voor een bedrag ad € 219.000 (van de € 3,2 miljoen) aan onzekerheden aangemerkt tegenover € 280.000 (van de € 2,7 miljoen) voor 2018.

Actualisatie en bijstelling grondexploitaties

De veruit grootste balanspost met betrekking tot onderhanden projecten betreft de voorraden (grondexploitaties). Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, fasering, druk op verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten hebben wij bij onze controle de grondexploitaties diepgaand gecontroleerd.

De risico's voor de grondexploitaties zijn in essentie terug te brengen tot drie P's:

- ▶ **Planning:** is de tijdsplanning van de projecten afgestemd op de (on)mogelijkheden in de markt? Immers, de marktbehoefte bepaalt welke projecten op welk moment te realiseren zijn.
- ▶ **Programming:** in de afgelopen jaren hebben economische ontwikkelingen geleid tot belangrijke wijzigingen in vooral de woningbehoefte. Is er een kritische analyse van de 'mix' van woningen (huur, koop, vrije kavel appartementen, etc.) in de projecten in relatie tot de huidige marktvraag in de gemeente?
- ▶ **Prijs:** inherent gevolg van de economische crisis is dat de verkoopprijzen van woningen en dus van grond onder druk staan. Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd, rekening houdend met het risico dat gronden later of in het geheel niet worden afgenomen?

Deze drie P's zijn tijdens de jaarrekeningcontrole besproken met uw medewerkers. Tijdens deze gesprekken zijn de uitgangspunten gechallenged. De grondexploitaties zijn met deze uitgangspunten per 31 december 2019 geactualiseerd. Tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze zijn gewaardeerd en of er mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening moet worden getroffen. Ultimo 2019 bedraagt de voorziening voor verliescompensatie € 6,9 miljoen (2018: € 6,3 miljoen, waarvan € 4,1 miljoen op de voorraden in mindering is gebracht en € 2,2 miljoen onder de voorzieningen (passivazijde balans) is opgenomen).

Redelijkheid belangrijkste schattings-elementen vastgesteld

Redelijkheid belang-
rijkste schattings-
elementen vastgesteld

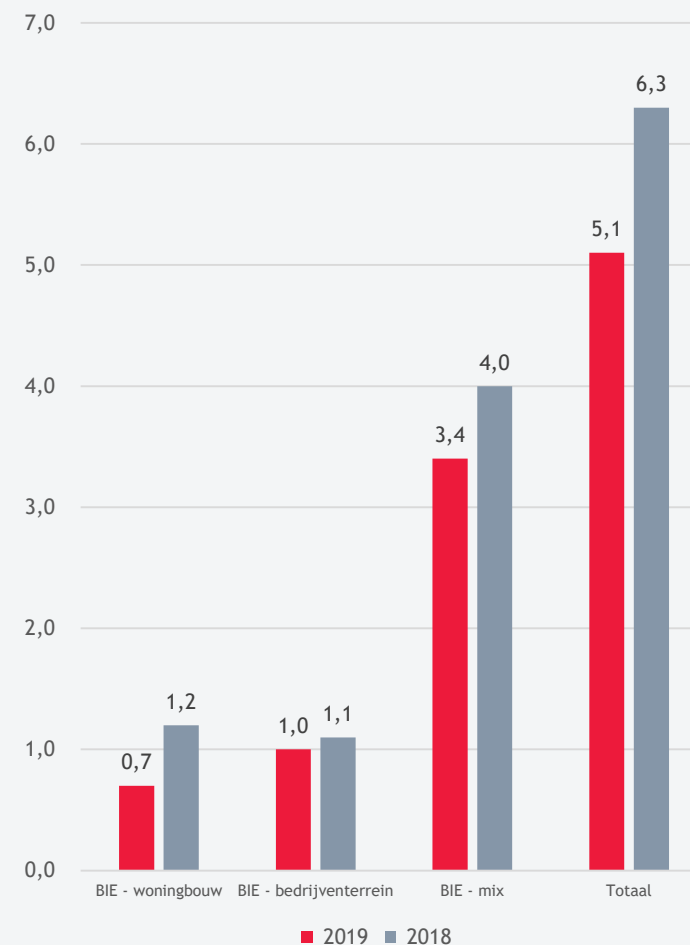
Winstneming

Het voorzichtigheidsbeginsel leidt ertoe dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent echter niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van het grondexploitatiecomplex. In de notitie Grondexploitatie is opgenomen dat voor winstneming de Percentage of Completion (POC) methode geldt: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd dient tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitaties winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Dit is mogelijk wanneer het waarschijnlijk is dat de economische voordelen die aan het project zijn verbonden naar de gemeente zullen toevloeien. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Voor de grondexploitaties van gemeente Boekel heeft de POC-methode geresulteerd in een winstneming van circa € 5.000 voor De Donk fase 1 en € 56.000 voor De Donk fase 2. Een uitsplitsing van de bouwgronden in exploitatie naar soort project is in de hiernaast staande grafiek weergegeven. De kosten en opbrengsten in 2019 hebben hoofdzakelijk binnen de grondexploitaties De Peelhorst, De Run, De Driedaagse en Centrumontwikkeling - Zuidwand plaatsgevonden. De voorziening voor het verwachte verlies op de exploitatie Centrumontwikkeling - Zuidwand is in 2019 met € 500.000 verhoogd tot € 4,6 miljoen. De raming van de nog te maken kosten bedraagt circa € 5,7 miljoen en de nog te realiseren opbrengsten circa € 6,2 miljoen. Het bestemmingsplan is in december 2019 vastgesteld en de beroepsprocedure loopt ten tijde van de jaarrekeningcontrole. In 2019 is € 155.000 toegevoegd aan de voorziening voor verwachte verlies bij het complex 'Bedrijventerrein Venhorst'.

ONTWIKKELING NETTO BOEKWAARDE
GRONDEXPLOITATIES 2019-2018
(x € 1 miljoen)

BBV wordt nageleefd

WNT-verantwoording
voldoet aan de
vereisten

Geen bevindingen
SiSa-bijlage

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat de gemeente Boekel de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd.

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2019 niet meer bedragen dan € 194.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2019 van de gemeente Boekel niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2019 van de gemeente Boekel voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2019. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Zie tevens Bijlage B.

Lastenoverschrijdingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid

In totaal heeft uw gemeente circa € 35,2 miljoen aan lasten begroot na wijziging, tegenover circa € 30,1 miljoen aan werkelijke lasten in 2019. Dit is in totaal een onderschrijding van 5,1 miljoen (14,8%). Aan baten had uw gemeente een bedrag van € 35,2 miljoen begroot na wijziging, tegenover € 31,5 miljoen aan werkelijke baten in 2019. In totaal gaat het om een hogere realisatie van baten van 3,7 miljoen (10,5%). Naast het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten kent een gemeente ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. In 2019 is er € 255.000 gestort en € 138.000 onttrokken aan de reserves onttrokken zodat het gerealiseerde resultaat € 738.000 positief bedraagt.

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2019, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de raad nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Belangrijk hierbij is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Zie hierna voor een overzicht van de lastenoverschrijdingen per programma.

4.5 Begrotingsrechtmatigheid (2/2)

Overschrijding lasten

Zoals blijkt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2019 (pagina 4) is op 1 programma een begrotingsoverschrijding op de lasten te constateren. Dit betreft programma F en is in te delen in de onderstaande categorieën zoals opgenomen in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV.

LASTENOVERSCHRIJDING PROGRAMMA	BEGROTINGSAFWIJKING	ONRECHTMATIG	
		TELT NIET MEE IN OORDEEL	TELT WEL MEE IN OORDEEL
F. Volksgezondheid en milieu (totaal € 558.000)	Betreft overschrijding als gevolg van hogere lasten van riolering - vGRP ad € 336.000, afwikkeling vergoeding kunststof 2015 en 2016 ad € 140.000, uitvoering milieuwetgeving ad € 41.000 en uitvoering begraafplaatsen ad € 31.000. Overschrijdingen inzake riolering - vGRP en afwikkeling vergoeding kunststof 2015 en 2016 worden gecompenseerd door hogere opbrengsten. Overschrijdingen inzake uitvoering milieutaken en begraafplaatsen betreffen open einde regelingen.	✓	

Wij verwijzen voor een inhoudelijke en meer specifieke analyse van de begrotingsafwijkingen naar de analyse begrotingsafwijkingen, zoals opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2019 (hoofdstuk 7).

Naast de begrotingsrechtmatigheid hebben wij tevens de lastenoverschrijdingen op investeringskredieten beoordeeld om vast te stellen of de gerealiseerde uitgaven binnen de door de gemeenteraad geautoriseerde begroting zijn gebleven. Uit deze analyse blijkt dat er geen sprake is van een overschrijding van de door de gemeenteraad vastgestelde investeringskredieten.

Bijlagen

- A Onze controle
- B Bevindingen SiSa-bijlage

A. Onze controle

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de gemeente Boekel, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld zijn in overeenstemming met het BBV. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 3 oktober 2019 met kenmerk: MvdB/Sai/Nbo/MvdB/1059814/1905618.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 311.840. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 25.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controle cliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij bevestigen dat we geen giften hebben gegeven aan dan wel aangenomen van de organisatie of haar personeel. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 3 oktober 2019. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van gemeente Boekel. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

De risico's met een hoge waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Hiervoor verwijzen we naar onze boardletter d.d. 6 februari 2020.

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekening 2019 van gemeente Boekel aan de daaraan te stellen eisen voldoet, hebben wij een goedkeurende controleverklaring, gedateerd op **datum**, afgegeven bij deze jaarrekening. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2019 zijn afdoende behandeld en onze controle is afgerond.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van gemeente Boekel zijn gebaseerd op de veronderstelling dat gemeente Boekel als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het college van burgemeester en wethouders ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De grondslagen van de jaarrekening 2019 zijn aanvaardbaar

De jaarstukken 2019 van uw gemeente bestaan uit:

- ▶ Het jaarverslag 2019 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- ▶ De jaarrekening 2019 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden).

In het onderdeel ‘programmaverantwoording’ van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2019. In 2019 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze boardletter 2019. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. De interim-controle heeft aandachtspunten aan het licht gebracht op het gebied van logische toegangsbeveiliging, wijzigingsbeheer en continuïteit. Dit betreft ook een landelijk beeld. Gemeente Boekel is hierin niet uniek. Gezien de omvang van de organisatie heeft u een bewuste keuze gemaakt inzake het implementeren van beheersmaatregelen. Wij adviseren u om deze keuze periodiek te herevalueren zodat mogelijk in de toekomst bij de accountantscontrole gebruik kan worden gemaakt van de systemen.

B. Bevindingen SiSa-bijlagen

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De gemeente Boekel heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst.

STREKKING CONTROLEVERKLARING RECHTMATIGHEID	GOEDKEUREND
Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2019 in het kader van SiSa worden verantwoord. Wij doen dit middels een tabel, die ook moet worden opgenomen als geen fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Per regeling wordt aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Deze tabel hierna weergegeven.

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019 -2022 (OAB)			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2019			
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2019			
H4	Specifieke uitkering Sport			

bdo.nl